

تروبیست‌های سانسورچی

سانسور و پنهان‌سازی عمدی، یکی از تاکتیک‌های پر تکرار رسانه‌های ضدایرانی است

۱۰

یکشنبه ۷ خرداد ۱۴۰۲ | ۸ ذی‌القعدة ۱۴۴۴ | سال سی و یکم | شماره ۸۷۸۴

همیشه یک جامعه

امید به زندگی در ایران چقدر است و در جهان چه جایگاهی دارد؟

ایرانیان امیدوارتر زندگی می‌کنند

نگارش

گروه جامعه

سن امید به زندگی در کشورهای دنیا به سرعت در حال رشد است و این روند در ایران هم دیده می‌شود؛ شاخصی که یکی از معیارهای توسعه یافتگی، عدم توسعه یافتگی یا در مسیر توسعه بودن یک کشور را می‌توان با آن تخمین زد. سازمان بین‌المللی همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) پیش‌بینی کرده با وجود اینکه تا سال ۲۰۵۰

سن بازنشستگی ۲،۵ سال برای مردان و ۴ سال برای زنان افزایش پیدا می‌کند، اما رشد امید به زندگی سریع‌تر از افزایش سن بازنشستگی خواهد بود. این عدد، همان عددی است که مشخص می‌کند متوسط عمر مردم یک کشور و جهان، چقدر است و چه نسبتی با میانگین جهانی دارد و از چه کشورهایی عقب‌تر است و از چه کشورهایی جلوتر. آخرین برآوردهای بخش جمعیت سازمان ملل متحد اعلام می‌کند که میانگین عدد سن امید به زندگی در ایران برای هر دو جنسیت (مردان و زنان) ۷۷،۳۳ سال، برای زنان ۷۸،۵۴ سال و برای مردان ۷۶،۲۲ سال است که البته برخی

مطالعات داخلی این عدد را کمی بالاتر یا پایین‌تر هم اعلام می‌کنند. به نظر می‌رسد که باید این عدد را در ایران، طبق گفته مرکز آمار که معتبرترین نهاد اطلاع‌رسان در این زمینه است، همان ۷۴ سال در نظر بگیریم. در این صورت، ایران از رتبه‌های ۳ رقیمی به رتبه‌های ۴ رقیمی آمده و به تعبیر برخی آمارها، بالاتر از ۵۰ رتبه رشد داشته است. این در حالی است که متوسط سن امید به زندگی در جهان ۷۳ (برای هر دو جنسیت مردان و زنان) عنوان می‌شود که از این منظر، وضعیت ایرانی‌ها بالاتر از متوسط جهانی است. بهبود وضعیت بهداشت عمومی، کاهش مرگ‌ومیر مادران،

بهبود وضعیت نگهداری از سالمندان و... از جمله دلایل این رشد دانسته شده است. البته بررسی‌های جهانی هم نشان می‌دهد که نرخ امید به زندگی از ۱۹۵۰ میلادی تا ۲۰۲۰ صعودی بوده است. در ایران اما یک نکته جالب در این روند دیده می‌شود و آن اینکه طی ۵ سال از ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۰ میلادی (۱۳۵۳ تا ۱۳۵۹ شمسی) نرخ امید به زندگی در مردان با کاهش جدی همراه بوده و از ۵۶،۲ سال به ۴۲،۵ سال هم رسید، اما پس از آن دوباره روند صعودی به‌خود گرفت. ما هم نگاهی به وضعیت امید به زندگی در ایران و جهان، طبق اعلام نهادها و مراکز معتبر انداخته‌ایم.

شهلا کاظمی پور، جمعیت‌شناس در گفت‌وگو با مهرشهری معتقد است: «پیروزی انقلاب اسلامی تا به امروز، ایران شاهد افزایش امید به زندگی در میان جمعیت خود بوده است؛ موضوعی که مهم‌ترین علت تحققش به‌نظر همه کارشناسان اجتماعی و بهداشتی توسعه‌زیرساخت‌های بهداشتی و درمانی در کشور است: «در زمان پیروزی انقلاب از هر هزار کودکی که متولد می‌شد ۱۵ کودک در همان یک سال اول تولد، جان خود را از دست می‌داد، اما در حال حاضر در هر هزار نفر کودک متولد شده ۱۵ کودک ممکن است در یک سال اول تولد جان‌شان را دست بدهد.»

کاهش مرگ‌ومیر یکی دیگر از علت‌های افزایش امید به زندگی در کشور است که این موضوع هم در نوع خود قابل بررسی است. کاهش مرگ‌ومیرها به‌خاطر توسعه زیرساخت‌های بهداشتی و درمانی، کاهش مرگ‌ومیرها به‌خاطر کاهش تولدها و جلوگیری از مرگ‌ومیر ناشی از بیماری‌ها در محیط‌های بهداشتی و دور از آلودگی که منجر به خطر ابتلای جان مادر و فرزند در هنگام تولد می‌شود. در دهه‌های اخیر ما شاهد کاهش تولدها بوده‌ایم که این مسئله هم به‌نوبه خود بر کاهش مرگ‌ومیر افراد تأثیر بسزایی داشته است. در گذشته که خانواده‌ها دارای فرزندان بیشتر بودند به طبع مرگ‌ومیر این فرزندان هم بیشتر بود.

به گفته کاظمی پور، افزایش تولید آنتی‌بیوتیک‌ها یکی دیگر از علل مؤثر در امید به زندگی در ایران است. تولید آنتی‌بیوتیک‌ها در جهت مقابله با بیماری‌های مختلف در طول ۴۰ سال اخیر تأثیر بسزایی در تقویت سلامتی افراد و جلوگیری از مرگ‌ومیر ناشی از بیماری‌ها داشته است. در زمان گذشته تعداد زیادی از کودکان به‌دلیل ابتلا به بیماری‌های عفونی و در دسترس نبودن آنتی‌بیوتیک‌ها جان خود را از دست می‌دادند، اما با توسعه دانش و فناوری تولید این محصولات دارویی ما شاهد تأثیر بسزایی آنها در درمان بیماری‌ها و کاهش مرگ‌ومیر و افزایش امید به زندگی بوده‌ایم.

افزایش محیط‌های بهداشتی و درمانی در همه مناطق کشور یکی دیگر از عوامل مؤثر بر افزایش امید به زندگی در میان جمعیت کشور است. در گذشته مادران زیادی به‌خاطر در دسترس نبودن امکانات بهداشتی و درمانی و چک‌نشدن شرایط جسمی خود در پی ابتلا به کوچک‌ترین بیماری جان‌شان در معرض خطر قرار می‌گرفت، اما این روزها با توسعه مراکز بهداشتی و درمانی در روستاهای دورافتاده کشور و چکاپ زنان به‌خصوص مادران باردار و شیرده ما شاهد کاهش مرگ‌ومیر زنان جوان در کشور هستیم.

در کنار همه این عوامل و مسائلی که مطرح شد پیشرویی کشور به سمت سالمندی یکی دیگر از عوامل مؤثر در افزایش امید به زندگی در کشور است و هر چه این جمعیت بیشتر و بیشتر به سمت سالمندی می‌رود، جایگاه ما در دنیا به‌لحاظ امید به زندگی بهتر خواهد شد. چوینا پیش‌بینی می‌شود در آینده نزدیک چندان دور فاصله ما و ژاپن در این بخش خیلی زیاد نباشد. البته دیگر امروز در محافل جهانی ملاحظاتی توسعه‌یافتگی امید به زندگی نیست؛ امید به زندگی توأم با سلامت است.

این جمعیت‌شناس اشاره می‌کند که ارتقای کیفیت زندگی اجتماعی افراد می‌تواند امید به زندگی را در کشور افزایش دهد. ایجاد بسترهای شغلی مناسب برای افراد جامعه، افزایش درآمد، بهره‌مندی از زندگی بهتر، سواد و کاهش فقر همه و همه از عواملی هستند که می‌توانند امید به زندگی را در کشور افزایش دهند. در واقع هر قدر سطح رفاه جامعه بالا برود، امید به زندگی هم بیشتر می‌شود.

■ امید به زندگی در ایران (مرکز آمار ایران) ۷۴

■ امید به زندگی در میان مردان ایرانی ۷۲

■ امید به زندگی در میان زنان ایرانی ۷۵٫۵

■ امید به زندگی ایرانی‌ها قبل از انقلاب ۵۶ تا ۵۹ سال

■ رتبه جهانی امید به زندگی ایرانی‌ها در اوایل انقلاب ۱۲۸

■ میانگین رشد سن امید به زندگی در ایران در ۱۴ دهه گذشته ۱۸ سال

■ ارتقای رتبه امید به زندگی ایران در جهان در ۱۴ دهه گذشته ۵۱ رتبه

■ بازه سنی ازدواج برای زنان ۲۴ تا ۳۵ سال

■ بازه سنی ازدواج برای مردان ۲۶ تا ۳۶ سال

۷۴

۷۲

۷۵٫۵

۵۶ تا ۵۹ سال

۱۲۸

۱۸ سال

۵۱ رتبه

۲۴ تا ۳۵ سال

۲۶ تا ۳۶ سال

با انجام ۹۵ درصد زایمان‌ها در کشور توسط متخصصان زنان و زایمان میزان مرگ‌ومیر مادران بر اثر عوارض بارداری و زایمان کاهش چشمگیری داشته و به کمتر از ۲۰ مورد در هر ۱۰۰ هزار نفر رسیده است.

سیلیکون ولی در مرکز پایتخت

با همکاری شهرداری تهران چهارشنبه این هفته، ناحیه نوآوری تهران در منطقه‌ای به وسعت ۸۰۰ هکتار افتتاح می‌شود

۱۲

عدد خبر

۱۲ سال

گذشته از دواج در کشور ۴۰ درصد و طی ۷ سال گذشته، فرزندآوری ۲۵ درصد کاهش داشته است. خلیل‌علی محمدزاده، رئیس اندیشکده سلامت جمعیت و خانواده با بیان این آمار تأکید می‌کند: «در صورت تداوم این روند، سرعت سالخور دگی باز هم افزایش خواهد یافت و در ۲۰ دهه آینده، ایران در شمار یکی از پیرترین کشورهای جهان قرار می‌گیرد.»

۳۰۰

۳۰۰ هزار

سوختگی سالانه در کشور رخ می‌دهد که ۱۰ درصد از آنها (۳۰ هزار مورد) سوختگی‌های شدید منجر به بستری می‌شود. علت عمده سوختگی در کودکان آب جوش و مایعات داغ و در بزرگسالان به دلیل حوادث شغلی از جمله سوختگی با بنزین و مواد شیمیایی است.

۹۹

۹۹ میلیارد

تومان صدقه در سال ۱۴۰۱ از سوی شهروندان تهرانی پرداخت شده و این عدد در مقایسه با سال ۱۴۰۰، حدود ۲۱ درصد افزایش داشته است. براساس اعلام محمد دهری‌بسه، معاون توسعه مشارکت‌های مردمی کمیته امداد امام خمینی، معاونان این سازمان آتش‌نشانی ایمنی ساختمان‌ها و حساسیت‌های سازمان ایمنی آتش‌نشان تهران در جهت حفظ جان شهروندان قابل تقدیر است اما نباید این موضوع بدون بررسی مستندات دانشگاه رسانه‌ای می‌شد البته که انتشار لیست ساختمان‌های نایمن از سوی دادستانی مورد توجه مردم و مسئولان قرار گرفته و در این باره مهدی عیاسی، عضو شورای شهر تهران می‌گوید: «انتشار این فهرست، احترام به افکار عمومی و اعتمادسازی در بدنه اجتماعی بود و این پیام را به شهروندان منتقل کرد که مسئله‌ای مهم‌تر از جان و سلامتی آنها وجود ندارد. کمالان این ساختمان‌ها متوجه شدند که باید در مقابل ملک نایمن خود پاسخگو باشند و مدیریت شهری باید درگیر ایمن‌سازی این ساختمان‌ها شود.» البته رئیس دانشگاه علوم پزشکی تهران درباره اقدامات مطرح شده از سوی سازمان آتش‌نشانی این توضیح را هم داده که «بیمارستان بیمارستان حضرت مهدی (عج) از لحاظ لطافی حریق، سیستم کاملاً آمادگی دارد اما سیستم اعلام حریق به‌علت اینکه ۱ طبقه پایین هنوز تکمیل نشده، در این دو طبقه کامل نبوده و پس از تکمیل بخش‌های مختلف ساختمان، فعال خواهد شد. به گفته قناعتی، سازمان آتش‌نشانی دسترسی به ساختمان را طی مانورهای عملیاتی بررسی کرده و مستندات آن هم در دانشگاه موجود است.

۴/۲

۴/۲ میلیون

اخبار

تسهیلات جدید برای سربازان دارای فرزند

«سربازان وظیفه حین خدمت تا پایان ۱۴۰۴ به‌ازای تعداد فرزندان‌شان می‌توانند از تسهیلات کسر خدمت جدید بهره‌مند شوند.» به گزارش ایسنا، سردار تقی‌مهری، رئیس سازمان وظیفه عمومی فراجا با بیان این مطلب درباره کسر خدمت سربازان وظیفه‌داری فرزند بیان کرد: «از اول خرداد امسال سربازان وظیفه متاهل با وجود دریافت ۴ ماه کسر خدمت تاهل تا پایان ۱۴۰۴ به‌ازای تعداد فرزندان از تسهیلات کسر خدمت جدید بهره‌مند می‌شوند. سربازان وظیفه حین خدمت می‌توانند از ۳ ماه کسر خدمت برای فرزند اول، ۴ ماه کسر خدمت برای فرزند دوم و ۵ ماه کسر خدمت برای فرزند سوم بهره‌مند شوند.» به گفته این مسئول، این تسهیلات صرفاً به سربازان وظیفه حین خدمت اعطا می‌شود و این افراد می‌توانند با ارائه مدارک لازم به یگان خدمتی از کسر خدمت سربازی استفاده کنند.

۲۲۱۵

۲۲۱۵ مدرسه

تغییر نظام‌واره شغلی زنان

انسسیه خزعلی، معاون امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری از تلاش برای تغییر نظام‌واره شغلی زنان ۲۰ تا ۴۰ سال‌خبر داد و گفت: «زنان باید به خانواده و فرزندان بهره‌برسانند و باید به لحاظ نوع کار، ساعات کاری، دورکاری یا حضوری بودن کار، متفاوت به آن نگاه شود. در این باره اگر مشاغلی را می‌توان به خانه منتقل کرد، این مسئله محقق شود و در این مسیر طرح «خانه‌مولد» را در دستور کار داریم تا زنان بتوانند ابعاد مختلف وجودی خود را به بروز و منصفه ظهور برسانند.»

۸۵/۲۹

۸۵/۰۳

۸۴/۶۸

۸۴/۲۵

۸۴/۰۷

۸۴/۰۱

۸۳/۹۹

۸۳/۹۴

۸۳/۶۰

۸۳/۵۲

کدام استان‌ها بیشترین امید به زندگی را دارند؟

تهران ۷۶/۰۵ سال

مازندران ۷۵/۲۵ سال

اصفهان ۷۵ سال

کدام استان‌ها کمترین امید به زندگی را دارند؟

خراسان شمالی ۷۱/۲ سال

ایلام ۷۱/۲۵ سال

هرمزگان ۷۱/۸ سال

۱۰ کشور دارای بالاترین امید به زندگی

هنگ کنگ

ژاپن

مکائو

سوئیس

سنگاپور

ایتالیا

اسپانیا

استرالیا

جزایر مانش

ایسلند

منبع: Worldmeters